

WEERBAAR OPGROEIEN - SEKSUELE VORMING

in onze maatschappij is het essentieel dat kinderen weerbaar opgroeien. De Koningslinde wil een bijdrage leveren aan het geven van juiste kennis over het lichaam in relatie tot seksualiteit en hier de juiste normen en waarden in meegeven. Daarnaast willen we voorkomen dat kinderen opgroeien met misinformatie.

Kleuters zijn van nature nieuwsgierig naar elkaar en voor kinderen is bijvoorbeeld het lichaam een constatering van een feit. Zij ontdekken: Jij ziet er anders uit dan ik. Naarmate kinderen ouder worden, gaan ze hier woorden aan geven en leren ze hun eigen en elkaars grenzen kennen en respecteren. In het basisonderwijs begeleiden leerkrachten de kinderen hierin om op een zorgvuldige en respectvolle manier om te leren gaan met relaties en seksualiteit.

Wij zijn ons ervan bewust dat praten over seksualiteit en relaties een gevoelig onderwerp kan zijn. Culturele verschillen, verschillen in gezinssamenstelling en geloofsachtergronden maken dat het ontzettend belangrijk is dat De Koningslinde een veilige omgeving is om hierover te leren, met ruimte voor gevoelens, vragen en zorgen. De leerkracht is pedagogisch onderlegd om dit op een goede manier te begeleiden.

KRIEBELS IN JE BUIK

Gedurende het schooljaar komen onderwerpen als relaties en hoe gaan we met elkaar om tijdens diverse vakken aan de orde, bijvoorbeeld in wereldoriëntatie, Kanjertraining, levensbeschouwing en seksuele vorming. Voor seksuele vorming maken gebruik van de methode 'Kriebels in je buik'. 'Kriebels in je buik' is ontwikkeld in samenwerking met het expertisecentrum seksualiteit, Rutgers en met leerkrachten. Deze methode wordt als leidraad gebruikt voor de lessen. De methode biedt een grote expliciete bibliotheek met materiaal voor de leerkrachten om hun lessen te kunnen geven, maar ook tools om op andere momenten in te zetten om het gedrag van leerlingen op een juiste manier te begeleiden. Bijvoorbeeld als kinderen elkaar onderzoeken in de huishoek bij de kleuters. 'Kriebels in je buik' heeft een [informatieboekje](#) ontwikkeld voor ouders en verzorgers, met als doel ouders goed te informeren en mee te nemen in het leerproces en ontwikkeling van elk kind.

WAAROM BESTEDEN WIJ AANDACHT AAN SEKSUELE VORMING

Sinds eind 2012 zijn scholen verplicht aandacht te besteden aan seksualiteit, diversiteit en met name seksuele diversiteit. Het ministerie van OC&W wil hiermee seksuele dwang, seksueel grensoverschrijdend gedrag en homo-negatief gedrag voorkomen, maar ook respectvol gedrag en seksuele weerbaarheid van leerlingen bevorderen. Dit geldt voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Dit is beschreven in kerndoel 38 voor het basisonderwijs. Voor kerndoel 38 verwijzen wij u graag naar [deze website](#).

‘Kriebels in je buik’ heeft lessen ontwikkeld in vier thema’s, gebaseerd op de SLO doelen:

-Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld: *De kinderen leren hoe hun lichaam verandert en groeit. We moedigen een positief zelfbeeld aan, waarbij kinderen leren om trots te zijn op wie ze zijn.*

-Sociale en emotionele ontwikkeling: *De kinderen leren hun emoties begrijpen en beheren, evenals het opbouwen van gezonde relaties met anderen. Kinderen leren hoe zij empathie kunnen tonen en conflicten op een positieve manier kunnen oplossen.*

-Gezinsvorming en voortplanting: *De kinderen leren op een leeftijdsadequate manier hoe gezinnen worden gevormd en hoe voortplanting plaatsvindt. Waarden als respect en diversiteit binnen verschillende gezinsstructuren worden benadrukt.*

-Wensen en grenzen: *De kinderen leren hun persoonlijke wensen en grenzen te begrijpen en te communiceren. Ze worden aangemoedigd om respect te hebben voor de wensen en grenzen van anderen, wat essentieel is voor het opbouwen van gezonde relaties.*

DE LESSEN OP DE KONINGSLINDE

In september starten we met Kanjertraining, de zogeheten Gouden Weken, waarin we aandacht hebben voor het pedagogisch klimaat in de groep. Het doel hiervan is dat we een veilige en prettige omgeving creëren in de klas. We kiezen ervoor vanaf januari te starten met de lessen ‘Kriebels in je buik’, nadat de vorming van de groep afgerond is en de feestelijke wintermaanden voorbij zijn. ‘Kriebels in je buik’ is een methode die bestaat uit meerdere lessen, die we gedurende een aantal weken geven.

Voorafgaand aan de les deelt de leerkracht de doelen van de specifieke les en na afloop informeert de leerkracht ouders via Parro hoe de les geweest is, zodat ouders de les voor- of na kunnen bespreken met hun kinderen. In deze Hoe werkt het met... geven we een aantal voorbeelden hoe zo'n les er uit ziet. Er zijn natuurlijk meer lessen per schooljaar.

Door aandacht te hebben voor cultuur, geloof of achtergrond van elk kind, dragen we met elkaar zorg voor dat kinderen weerbaar opgroeien. Seksuele vorming doen we samen!

Groep 1

Thema: Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld

Les: "Hoe zien wij er uit"

Doel: Kinderen kunnen beschrijven hoe zij er uit zien, kunnen fysieke kenmerken en verschillen benoemen tussen elkaar en elkaar een compliment geven.

Uitwerking: De leerkracht bespreekt met de kinderen dat elk kind er anders uit ziet. De leerkracht helpt de kinderen om naar zichzelf en naar hun klasgenootjes te kijken en benoemen wat er anders is en juist hetzelfde. Bijvoorbeeld door in de spiegel te kijken naar de kleur van je ogen, of de lengte van je haar te vergelijken.

Groep 2

Thema: Sociaal emotionele ontwikkeling

Les: "Wij zijn vriendjes"

Doel: De kinderen krijgen inzicht in wat vriendschap voor hun betekent.

Uitwerking: De leerkracht bespreekt met kinderen dat het fijn is om te weten als iemand je aardig of lief vindt en gaat met ze in gesprek over hoe je dat een ander kunt laten weten en hoe dit dan voelt. Kinderen leren dat je niet hetzelfde hoeft te zijn als je vriend of vriendin en dat het belangrijk is dat je lief bent voor elkaar. Maar ook dat je het goed kunt maken als je een keer ruzie hebt.

Groep 3

Thema: Voortplanting en gezinsvorming

Les: "Hoe ben jij geboren"

Doel: Kinderen weten hoe een baby in de buik van de moeder komt, hoe een baby groeit in de buik en hoe een baby geboren wordt.

Uitwerking: De leerkracht leert de kinderen dat een baby ontstaat als een zaadje van de papa en eitje van de mama samen komen in de buik van de mama. Dan groeit er een baby en wordt de buik van de mama steeds groter, tot de baby groot genoeg is. Dan komt de baby via de vagina naar buiten en is de baby geboren. Kinderen mogen een babyfoto mee nemen en aan elkaar vertellen wat zij weten over hun eigen geboorte. Waar was dit en wie waren erbij. De kinderen leren de juiste woorden kennen en krijgen de passende informatie voor hun leeftijd.

Groep 4

Thema: Wensen en grenzen

Les: "Wat voel ik"

Doel: Kinderen kunnen uitleggen wat zij een fijne en niet fijne aanraking vinden.

Uitwerking: Soms wil je graag een knuffel en soms niet. Kinderen gaan vertellen waarom de knuffel van de ene persoon fijn is en van een ander niet zo en hoe zij dit aan een ander kunnen vertellen. Bijvoorbeeld kietelen: Wanneer is dit nog leuk en wanneer niet meer.

Groep 5

Thema: Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld

Les: “Dit ben ik”

Doel: De kinderen kunnen een bijzondere eigenschap van zichzelf en van een klasgenoot benoemen. En kunnen uitleggen waarom beelden in de media niet altijd overeenkomen met de werkelijkheid.

Uitwerking: Er is een gesprek over dat Taylor Swift hele mooie golvende haren heeft en dat onze haren wel eens in de war zijn. Is dit erg? Nee, want wat je ziet in de media is soms heel anders dan in het echt. De leerkracht speelt met de leerlingen het complimentenspel waarin ze elkaars kwaliteiten en talenten benoemen.

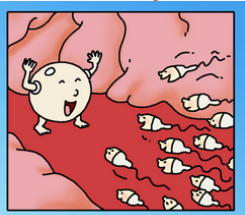
Groep 6

Thema: Sociaal en emotionele ontwikkeling

Les: “Verschillende soorten relaties”

Doel: Kinderen leren voorbeelden geven van verschillende soorten relaties en gezinsvormen. Ze kunnen uitleggen waarom het belangrijk is respectvol te reageren op een mening die verschilt van hun mening.

Uitwerking: De leerkracht legt uit wat voor verschillende soorten relaties er zijn, zoals familie, vriendschap en liefdesrelaties. Ook dat sommige stellen wel getrouwd zijn en anderen niet. Culturele verschillen komen tijdens deze les aan bod, in verschillende contexten.

Groep 7

Thema: Voortplanting en gezinsvorming

Les: “Wat is seks”

Doel: De kinderen weten seks is en welke gevoelens hierbij komen kijken.

Uitwerking: De kinderen wisselen uit welke woorden zij kennen en spreken met elkaar af welke woorden we in de lessen gebruiken. Ze bespreken dat het soms heel ongemakkelijk en spannend kan zijn hierover te praten. En dat het woord seks gevoelens kan losmaken bij iedereen. De leerkracht bespreekt dat het praten over seks kan verschillen per cultuur en gezin. De leerkracht benadrukt dat seks alleen mag als het zonder dwang en vrijwillig gebeurt en als je daarbij kan zeggen wat je prettig vindt. Seks is ook alleen maar leuk als je het doet als je er aan toe bent en als de ander dit ook wil. Vaak pas als je veel ouder bent!

Groep 8

Thema: Wensen en grenzen

Les: “Internet en social media”

Doel: de kinderen kunnen uitleggen hoe zij veilig contacten kunnen leggen en onderhouden via social media en hoe zij onveilige situaties herkennen en hiernaar kunnen handelen.

Uitwerking: de kinderen denken na over het verschil tussen online en offline. Veel dingen lijken online anders dan in het echt. De leerkracht bespreekt welke dingen je welk naar elkaar kunt sturen, wat beter niet en wat zelfs verboden is. De kinderen denken hoe zij online veilig kunnen zijn en blijven.